

หน้เก่าหน้ใหม่

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ถาม-ตอบ ปัญหารธรรม วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “จิตเป็นอิสระชั่วคราว”

กราบนมัสการหลวงพ่อ ขอลองพ่อเมตตาเทศนาให้ความรู้เกี่ยวกับอาการของจิตที่เป็นอิสระชั่วคราวครับ กราบขอบพระคุณ

ตอบ : จิตเป็นอิสระชั่วคราว อิสระชั่วคราวถ้าเป็นพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนา ศีล สมาธิ ปัญญา คำว่า “ศีล สมาธิ ปัญญา” อิสระมันมีอิสระหลายชั้นหลายตอนมาก

ถ้าหลายชั้นหลายตอนมาก อย่างเช่นถ้าความว่างในสมาธิ ความว่างในมรรคในผล ความว่างถึงที่สุดนะ ความว่าง ๓ ว่างของโลกๆ ว่างของอภิญญา แล้วถ้าว่างของธรรมๆ ความว่างมันมีหลายระดับ ความว่างมีหลายระดับเพราะว่ามันจะไปเข้ากับอจินไตย ๔

อจินไตย ๔ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในพระพุทศาสนา อจินไตยเรื่อง พุทธวิสัย ปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นอจินไตย ธรรมๆ เรื่องกรรมนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้เชื่อกรรม เรื่องกรรมนี้เรื่องยิ่งใหญ่ เพราะเรื่องกรรมคือการกระทำ เรื่องกรรมคือการสะสมเวรสะสมกรรมและการปลดปล่อยเวรปลดปล่อยกรรมก็มาจากการกระทำ เห็นไหม มันเป็นอจินไตยเพราะมันซับซ้อนมาก

เป็นอจินไตย เรื่องฌาน เรื่องโลก เรื่องฌานคือเรื่องสมาธิ นี่เป็นอจินไตยๆ คำว่า “อจินไตย” อจินไตยมันกว้างขวาง แต่ในพระพุทศาสนา เวลาครูบาอาจารย์ท่านสั่งสอน มันก็ว่างแบบโลกๆ ว่างแบบสมาธิ แล้วว่างแบบปัญญา มันมีความว่าง ๓ ในความว่างมันก็ยัง

ขอบข่ายขอบเขตของมณีกัมมहाศาลเลย ขอบเขตมหาศาล ที่นี้ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าสอนถึงศีล สมาธิ ปัญญา

ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าศีล สมาธิ ปัญญา สมาธิคือทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบ
ระงับก็เป็นความว่างอันหนึ่ง ความว่างอันหนึ่ง เป็นความว่างอันหนึ่ง ความว่างถ้ามีสติมี
ปัญญาก็เป็นสัมมาสมาธิ ถ้าความว่างที่เป็นมิจฉา ความว่างที่ขาดสติ ความว่างแบบเผอเรอ
เรอ

ดูสิ ดูความว่างของคนบ้า คนบ้าตามสี่แยก ตามถนน ตามไฟแดง นั่นเป็นความว่าง
ของการขาดสติ ความว่างจากจิตของเขานะ จิตของเขามีอยู่แต่เขาไม่รับรู้ จิตของเขาไม่
รับผิดชอบสิ่งใดทั้งสิ้น

จะว่าเขามีความทุกข์ เขาก็อยู่ของเขาสุขสบายของเขานะ จะว่าเขาสุขสบาย เขาก็ทุกข์
ของเขานั้นแหละ แต่เขาไม่รู้เนื้อรู้ตัวของเขา นั่นพูดถึงความว่างของคนขาดสติเป็นมิจฉา

แต่ถ้าเป็นสัมมาสมาธินะ สัมมาสมาธิ เวลาสัมมาสมาธิในพระพุทธศาสนา
สัมมาสมาธิผู้ที่ทำความสงบของใจเข้ามาแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนาเป็น ยกขึ้นสู่วิปัสสนาได้ นี่ความ
ว่างอย่างนั้น สัมมาสมาธิมันจะเป็นประโยชน์อย่างนั้น

ถ้าเป็นมิจฉาสมาธิ มิจฉาสมาธิมันไม่เข้ามาเลย แล้วถ้าเป็นสมาธิห้วนๆ คร่อมสมาธิ
ไว้เฉยๆ โดยที่ไม่ทำอะไรเลย นี่เป็นสมาธิๆ ก็สำคัญว่าสมาธิเป็นมรรคเป็นผลไง ถ้าสำคัญว่า
สมาธิเป็นมรรคเป็นผล มันก็คร่อมต่อของจิตนั้นอยู่ ถ้าคร่อมต่อของจิตนั้นอยู่

คนที่มีความวณานะ อจินไตย ๔ ก็มาเรื่องของกรรมๆ คนจะมีอำนาจวาสนามากน้อยแค่ไหน
ไหน ถ้ามีอำนาจวาสนามากทำสิ่งใดแล้วขีปปาปัญญา ปฏิบัติง่ายรู้ง่าย ปฏิบัติของเขาที่เดียว
เป็นพระอรหันต์ไปเลย แต่เขาสร้างบุญกุศลของเขามาก

ถ้าสร้างบุญกุศลของเขามาน้อย คุณ ในพระพุทธานุภาพ คนที่ลงทะเบียนว่าเป็นชาวพุทธๆ ในเมืองไทย ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ปฏิบัติมันมีกี่คน แล้วเวลาปฏิบัติที่ถูกต้องดีงามมันมีกี่คน นี่พูดถึงวาสนาของคน วาสนาของคนนะ

ถ้าคนไม่มีวาสนามันไม่มีสติปัญญาสามารถแยกแยะได้ว่าถูกหรือผิด ไม่สามารถแยกแยะได้ว่าการกระทำของตนถูกต้องหรือผิด หรือไม่มีประโยชน์สิ่งใด นี่เวลาคนไม่มีอำนาจวาสนาเป็นอย่างนั้น ถ้าคนมีวาสนานะ เขาไม่เชื่อของเขา เขามีของเขา เขาต้องพิสูจน์ของเขา เขาต้องตรวจสอบของเขา

นี่พูดถึงว่า เขาต้องการให้อธิบายว่าอาการของจิตที่เป็นอิสระชั่วคราว

ถ้าอธิบายว่าจิตอิสระอย่างนี้ ชั่วคราวอย่างนี้ เขาก็ว่าอย่างนี้เป็นเป้าหมาย ที่นี้จิตอิสระชั่วคราวมันชั่วคราวของใคร

เวลาครูบาอาจารย์ของเราเวลาประพฤติปฏิบัตินะ เวลาใช้สติปัญญาไปแล้ว เวลาสติปัญญาไปแล้วมันใช้พลังงานมาก มันเหนื่อยมาก มันต้องพัก นี่อาศัยพักในสมาธิฯ เวลาทำงานแล้วออกมาพักในสมาธิ

ถ้าไม่มีสมาธิก็ทำงานไม่ได้ ถ้าทำงานมากเกินไปมันก็เป็นสัญญา เป็นเรื่องโลกไปซะทั้งๆ ที่เราจะทำให้มันเป็นธรรมๆ นี่แหละ การทำงาน ทำงานที่ว่าเป็นธรรมๆ นะ ถ้าขาดสมาธิมันก็จะไปโลกไปซะ เป็นโลกไปซะเป็นการจัดตั้ง เป็นการอุปโลกน์ เป็นการกระทำของเราขึ้นมา มันจะเป็นโลกไปซะ

นี่ไง ถ้าพูดถึงการใช้ปัญญาที่ถูกต้องดีงามนะ การใช้ปัญญามันมีความเหนื่อยอ่อน มีการใช้พลังงานไปมาก มันต้องกลับมาพัก กลับมาพัก ถ้าไม่กลับมาพัก ฟันเฟืองแน่นนอน ไปไม่รอด

ถ้าพอไปๆ แล้วนะ พอไปแล้วก็กลับมา กลับมาฟังโทษตัวเองว่าทำแล้วไม่เป็นประโยชน์ ทำแล้วจะเป็นแต่โทษ ทำแล้วมันไม่สมความปรารถนา กลับมาทำร้ายตัวเอง เวลาทำสิ่งใดแล้วไม่สมความปรารถนา กลับมาทำร้ายตัวเอง

แต่ถ้าเราไม่ทำร้ายตัวเอง ถ้าเราทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจมันสงบแล้วถ้าเราฝึกหัดใช้ปัญญาของเราไป การฝึกหัดใช้ปัญญา เห็นใหม่

หลวงตาท่านสอนประจำ เราฟังหลวงตามันเข้าใจ ฟังหลวงตาแล้วมันชี้ในคำสอนของท่านไง ฝึกหัดใช้ปัญญาๆ การฝึกหัดใช้ปัญญานั้นเป็นวิปัสสนาอ่อนๆ

การว่าเป็นวิปัสสนาอ่อนๆ เหมือนเราสอนเด็กน้อยเลย เรามีลูกมีหลานสอนให้เขารู้จักดับไฟปิดไฟ รู้จักเก็บข้าวเก็บของ รู้จักช่วยตัวเอง นี่วิปัสสนาอ่อนๆ ปัญญา ปัญญาอ่อนๆ รู้จักให้เขาเก็บข้าวเก็บของ ให้รู้จักเก็บทำความสะอาดในสิ่งที่เขาทำความสกปรก นั่นนะฝึกหัดใช้ๆ เป็นวิปัสสนาอ่อนๆ

วิปัสสนาอ่อนๆ มันยังไม่เติบโตขึ้นมาสามารถจะไปดำรงชีพได้ ไม่เติบโตขึ้นมาจนมีหน้าที่การงานขึ้นมาได้ แล้วมีภาระงานขึ้นมาแล้ว ทำแล้วจะประสบความสำเร็จไม่ประสบความสำเร็จ นี่คือการภาวนานะ การภาวนามันจะเป็นหลักการของมันต่อเนื่องขึ้นไปเป็นขั้นๆ ขึ้นไป แต่เริ่มต้น เริ่มต้นจากความเป็นมนุษย์เรานี้แหละ

เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วถ้ามีสติมีปัญญายากจะประพฤติปฏิบัติ อยากจะค้นคว้าหาสัจจะความจริง เราก็พยายามทำของเรา ทำของเราให้เป็นมาตรฐาน ทำของเราให้มีความสงบระงับ

ถ้ามันไม่สงบระงับ เราก็ทำเป็นพื้นฐานของเราไว้ แล้วถ้ามันสงบระงับ ฝึกหัดใช้ปัญญา ฝึกหัดใช้ปัญญาไป ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมามันสะสม ความสะสมคือสะสมประสบการณ์ ถ้าประสบการณ์มันมีขึ้นมา มันจะพัฒนาของมันขึ้น

เว้นไว้แต่คนที่ไม่มีความสนใจทำอะไรแล้วก็ชั่วครั้งชั่วคราว แล้วก็ปล่อยปละละเลย แล้วเวลาไปเผชิญกับความทุกข์ก็จะกลับมาปฏิบัติใหม่ พอเวลาปฏิบัติไปแล้ว พอไปจนตรอกขึ้นมาแล้วก็จะทิ้งๆ ขว้างๆ แล้วก็ไปล่ามะเลเทศมา แล้วก็กลับมาปฏิบัติใหม่ ส่วนใหญ่จะเป็นแบบนี้ ถ้าเราทำของเรา เห็นไหม

นี่พูดถึงว่า อาการจิตที่เป็นอิสระชั่วคราว

คำว่า “จิตเป็นอิสระชั่วคราว” ก็ทำความสงบของใจนี้แหละ ถ้าใจมันเป็นอิสระนะ ใช้คำว่าจิตที่เป็นอิสระก่อน ถ้าจิตที่เป็นอิสระมันมีความสุขมาก “จิตที่เป็นอิสระ”

ทีนี้คำว่า “อิสระชั่วคราว” มันก็เริ่มมีข้อติดกากับตนแล้ว มีกฎ เป็นอิสระชั่วคราวกับอิสระแท้ แล้วทีนี้มันก็ไปแยกแยะแล้ว พอมันเป็นอิสระชั่วคราว มันก็อิสระชั่วคราวนั้นแหละ แต่มันบอกว่าอันนี้ของแท้

เราทำของเราไป คำว่า “อิสระชั่วคราว” ชั่วคราวเพราะอะไร เพราะมันเป็นศัพท์ที่เราจะมาใช้ ใช้กับคนที่ปฏิบัติไ้ เวลาปฏิบัติขึ้นมาเขาเป็นอิสระ เขาทำความว่างขึ้นมา แล้วนี่คืออะไร เพราะมันยังไม่ได้เจออกิเลสเลย มันยังไม่ได้วิปัสสนาเลย มันก็เลยบอกว่ามันอิสระชั่วคราว

คำว่า “ชั่วคราวๆ” เพราะมันยังมีกิเลสอยู่ คำว่า “ชั่วคราว” เหมือนคนที่เป็นอย่างนี้แล้วมันยังมีเชื้อโรคอยู่ มันยังไม่สามารถรักษาให้หายได้ ถ้าร่างกายมันแข็งแรงขึ้นมา เพราะร่างกายแข็งแรงขึ้นมา เราก็แข็งแรง สุขภาพก็ดีชั่วคราว พอเราร่างกายอ่อนแอขึ้นมา เชื้อไข้ ความเป็นไข้ มันก็จะปะทุขึ้นมา เห็นไหม คำว่า “ชั่วคราวๆ” คำว่า “ชั่วคราว” เพราะมันยังไม่อิสระจริงใจ

ถ้าอิสระจริง อิสระโดยเด็ดขาด ทีนี้อิสระโดยเด็ดขาด เวลาเมื่อครูบาอาจารย์ขึ้นมาจะเวลาจะไปส่งการบ้าน จะไปถามครูบาอาจารย์ เราจะเป็นความว่าง เป็นสิ่งใดก็แล้วแต่

ท่านบอกว่า อะไรก็ได้ แต่ทำอย่างไรมา ทำอะไรมา ท่านจะถามตรงนี้นะ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ

ถ้าบอก ความว่างๆ อิสระชั่วคราว เราทำอิสระก็ได้ กดทับไว้ๆ ใจ เวลาทำสมาธิขึ้นมา บอก “หินทับหญ้าๆ”

แต่ถ้าคนเราถ้ามีสติ แล้วอยากจะพยายามจะทำของตนด้วยความเข้มข้น แต่การเข้มข้นโดยที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ก็พยายามจะกดไว้ จะรักษาไว้ๆ “ว่างๆ ว่างๆ มันดีไปหมดเลย เมื่อก่อนนั้นเป็นคนที่ขี้โกรธ เดี่ยวนี้หายโกรธแล้ว เมื่อก่อนกินเหล้าเมายา เดี่ยวนี้ไม่กินแล้ว เมื่อก่อนเป็นนักเลงพนัน เดี่ยวนี้ไม่เล่นการพนันแล้ว” นี่ไง มันกดไว้เฉยๆ ใจ

โอ้! มันเป็นของชั่วคราวทั้งนั้นนะ คำว่า “ของชั่วคราว” เพราะอะไร เพราะมันยังมีความอยากอยู่ไง “เคยกินเหล้า เดี่ยวนี้ไม่กินเหล้าแล้ว” แต่อยากกินใหม่ “โอ้ย! ไม่อยาก ไม่อยาก หรอก”...เฟลออกก็อยาก

ฉะนั้น คำว่า “อิสระชั่วคราวๆ” คือมันเป็นของชั่วคราว ของชั่วคราว แต่การกระทำนี้ะจากคนที่คนทุกขคนยาก แล้วมันปล่อยวางได้ชั่วคราว เป็นอิสระชั่วคราว มันเป็นประโยชน์ใหม่ เป็น แต่ประโยชน์ของเรามันถึงที่สุดหรือยัง ยัง

คำว่า “ไม่ถึงที่สุด” หมายความว่า มันยังไม่เป็นอิสระโดยเด็ดขาด ถ้าไม่เป็นอิสระโดยเด็ดขาด เวลาครูบาอาจารย์ท่านสั่งท่านสอน ท่านเสียดายในการปฏิบัติของเราไป

เราอุตส่าห์ เรายุติศาสตร์ เราพยายามทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าเราพยายามใช้ปัญญา มา มันเข้าใจ มันมีเหตุมีผล มันรู้เท่าแล้วมันปล่อยวางชั่วคราวๆ แล้วถ้าเรายังพยายามรักษา แล้วสืบต่อเนื่องขึ้นไป มันจะพัฒนาขึ้นไป พัฒนาขึ้นไป

ถึงมันจะเป็นอิสระแล้วเราก็ตั่งสติของเราไว้ แล้วเราดูแลรักษาไว้ แล้วถ้ามันมีอารมณ์ขึ้นมา เราก็จับพิจารณาต่อเนื่องไป ถึงจะเป็นอิสระแล้วมันก็เหมือนอารมณ์ของเรา เดี่ยวมันก็กระตุ่น เดี่ยวก็มีสิ่งใดมาเข้ามายวนมายุมาแหย่ เราก็จับของเรา เพราะอะไร เพราะมันยังมีใจ

แต่ถ้ามันไม่มีนะ มันจะมายุจะมาแหย่อย่างไรก็ได้ จะมาเข้าจะมายวนอย่างไรก็ได้ เพราะมันเข้ามันยวน เข้ายวนใคร เหมือนเราเป็นผู้ใหญ่ เด็กมันมาแหย่ เรารู้ทันเด็กหมด เราจะ

ไปโกรธมันใหม่ แต่ถ้าเราจำคาญอยู่ เรากำลังทำงานอยู่ เราจำคาญ เสียอะไรเราก็ไม่พอใจ
ทั้งนั้นนะ เสียเด็กเล่นอยู่เราก็ไม่พอใจ เราก็จะไปทำร้ายมัน แต่ถ้าเรามีสติปัญญาอยู่ โอ้ย! มัน
เด็ก มันเด็ก

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเรามีสติปัญญา เราใช้ปัญญาของเรา เราเท่าทันกับมัน อะไรจะมา
จะมาแหย่เราไม่ได้ แต่ที่มันจะมาแหย่เราได้ก็เพราะว่าเราพลังเราเปลอ คำว่า “พลังเปลอ”
พลังเปลอ พลังเปลออะไรละ แล้วถ้าพลังเปลอ ถ้ามันไม่มีก็ต้องไม่พลังเปลอสิ มันก็ต้องไม่มี
อารมณ์กับเขาสิ แล้วมันมีอย่างไร

คำว่า “ชั่วครว” ไง เขาให้อธิบายคำว่า “ชั่วครว”

คำว่า “ชั่วครว” คือของชั่วครว ไม่ใช่ของจริงจัง ขนาดว่าของชั่วครวนะยังทำเกือบ
ตายเลย ของชั่วครวนี่ แต่ถ้าคนไม่เคยทำเลยก็จะได้ไม่เสพรสนี้เลย จะไม่รู้จักเลย จะไม่เคยเห็น
เลย แล้วจะไม่เชื่อเลยว่าธรรมะมีอยู่จริง

แต่ถ้าเราทำแล้ว ถ้าจิตมันสงบแล้ว จิตมันว่างแล้วชั่วครว ถึงชั่วครวเราก็เคารพบูชา
ถึงชั่วครวก็มีความมหัศจรรย์ ทำความสงบของใจได้มันมหัศจรรย์ เพราะทำความสงบของใจได้
มันเชื่อมั่นแล้วว่ามีผลมี พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน

แล้วเราทำจริงทำจังของเราไป ผีก็หัดใช้ปัญญาๆ ถ้าไม่ใช่ปัญญานะ ปัญญาที่เราใช้
อยู่นี้มันเป็นปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาการรักษาสมาธิ ปัญญารักษาความว่างชั่วครวนี้นี้ไว้ ให้อ
ที่ว่าปัญญาๆ ปัญญารักษาความว่างชั่วครวนี้นี้ไว้ แล้วรักษาไม่ได้หรอก

เรากล้ายืนยันว่ารักษาไม่ได้ รักษาไม่ได้เพราะอะไร เพราะมันมีเชื้อโรค มันมีอวิชา
มันมีกิเลส กิเลส รับประกันได้เลยว่าต้องปะทุขึ้นมาแน่นอน ไม่วันใดก็วันหนึ่ง กิเลสต้องปะทุ
ขึ้นมาแน่นอนถ้าคนยังมีกิเลสอยู่ เพราะอะไร

ที่ทางปริยัติ สมาธิหันทับหญ้าๆ ก็มันชั่วคราวไง หินมันทับหญ้าไว้ไง แล้วถ้าวันใดเราไม่ได้ยกหินขึ้นมา แต่มันเกิดอุบัติเหตุ หินนั้นมันหลุดออกไป หรือมันเกิดใครไม่รู้มายกหินนั้นขึ้น หญ้าก็ต้องงอกแน่นอน

นี่ไง รักษาไว้ไม่ได้ถ้าไม่ใช่สมุจเฉตพหาน ถ้าไม่ใช่ความว่างเด็ดขาด รักษาไว้ไม่ได้ ถ้ารักษาไว้ได้ มันไม่โผล่มาหรอก มันไม่นอกกลุ่มนอกทางหรอก

คำว่า “นอกกลุ่มนอกทาง” ก็เพราะว่ามันมีเชื้อ นี่ไง ชั่วคราว ชั่วคราวในสมาธิละ ชั่วคราวในสมาธิ สมาธิมันเจริญแล้วเสื่อม มันเป็นของจริงจังอยู่แล้ว เป็นของแน่นอนอยู่แล้วว่ามันต้องเสื่อม สมาธิใครก็ต้องเสื่อม รักษาไว้ไม่ได้หรอก มันอยู่ชั่วคราวทั้งนั้นนะ

เพียงแต่ว่าคนที่มีความชำนาญๆ อย่างเช่นหลวงตา ครูบาอาจารย์เราท่านชำนาญมาก ท่านบอกท่านชำนาญมาก เพราะท่านตั้งสติไว้ตลอดเวลา ควบคุมไว้ แน่นปึ้ง

ไฉนนั้นเขาต้องมีสติของเขา เขาต้องมีการรักษาของเขา แล้วเขาเข้าใจกิเลสของเขา เขาพลิกแพลงได้ ปัญญา เพราะอะไร

เพราะคนนั่งอยู่นี้เขาไม่มีสิ่งใดมากระทบ คนลองทำงานสิ ลองเคลือบไหดูสิ มันมีทั้งนั้นนะ ดูสิ เข้าก็พอใจ พอกกลางวันก็ไม่พอใจ มันร้อน พอตกเย็นขึ้นมา พอดีขึ้นมา อากาศมันเปลี่ยนแปลงตลอด การเคลือบไหการกระทำเปลี่ยนแปลงตลอด แล้วความรู้สึกของเราก็จริณแล้วเสื่อม มันก็เปลี่ยนแปลงตลอด

ฉะนั้น สิ่งที่จะเป็นสมาธิมันต้องเสื่อมแน่นอน ถ้าเสื่อมแน่นอนแล้ว รักษาอย่างไรก็เสื่อม แต่ถ้าชำนาญ ชำนาญขนาดไหนก็เสื่อมถ้ามันยังมีกิเลสอยู่

แต่ถ้ามาใช้สติใช้ปัญญาพิจารณาแล้ว พิจารณาแล้ว นี่มันก็เป็นชั่วคราวของขั้นปัญญา คำว่า “ชั่วคราวๆ” อิสระชั่วคราว มันเป็นไปโดยข้อเท็จจริงไง โดยข้อเท็จจริงของผู้ที่ปฏิบัติ บุคคล ๔ คู่ หัวใจมันเป็นโสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามิมรรค สกิทาคามีผล อนาคามิมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล

ระหว่างที่ว่า ปุณฺณ กัลยาณปุณฺณ ก็รักษาไว้ยากแล้ว แล้วถ้าเป็นโศดาปัตติมรรค มันพิจารณาไปแล้วมันวางชั่วคราวๆ มันวางแล้วมันไม่ขาดหรอก

ถ้ามันขาด สังโยชน์ต้องขาดไป ถ้าขาดไป มันกังวลกลางหัวใจเลย เกิดอีก ๗ ชาติ แล้วเกิดอีก ๗ ชาติ คนที่จะเกิดอีก ๗ ชาติมันไม่สามะเลเทเมاهرอก มันต้องพยายามชวนชวายเป็นข้างหน้าแน่นอน

คนเราปุณฺณเขายังชวนชวาเลย แล้วนี่โศดาบันจะมาติดในโลกนี้เป็นไปไม่ได้ น้อยนัก ไม่มีเลยด้วย

แล้วนี่เวลาเจริญแล้วเสื่อมๆ คำว่า “ชั่วคราวๆ” เกือบเป็นเกือบตาย แล้วสภิกาคามีมรรคก็ต้องพิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่า เจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ เวลาผ่านไปแล้ว หลงตาติดสมาธิ ๕ ปี ติดสมาธิ ๕ ปี ตั้งแต่สภิกาคามีไปจะขึ้นอนาคามีมรรค

ยิ่งอนาคามีมรรคยิ่งล้มลุกคลุกคลานเลย น้ำป่า ความรุนแรงของกามราคะมันขัดหน้าของผู้ที่ปฏิบัติ มันกระriebแล้วกระriebอีก จิตนี้แบนแต่แต่กว่าจะสู้มันได้ นี่เจริญแล้วเสื่อม นี่ชั่วคราวๆ การฝึกหัด แล้วขึ้นไปอรหัตตมรรคด้วยยิ่งไปเลย เพราะมันปัญญาญาณ มันไม่ใช่ปัญญาความคิด มันไม่ใช่ขันธต่างๆ อู๊ย! มันร้อยแปด

คำว่า “ชั่วคราวๆ” ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นธรรมๆ ท่านถึงใช้คำว่า “ชั่วคราว” คือไม่จริงใจ ชั่วคราวคือของมันชั่วคราว ยังไม่แน่นอน ถ้าไม่แน่นอน ต้องให้มันแน่นอน แล้วแน่นอนอย่างไร มันมีเหตุมีผลแน่นอน

ไม่รู้พูดไม่ได้ ทำไม่เป็นพูดไม่ได้ ทำไม่เป็น เพียงแต่เทียบเคียงแล้วพยายามจะอ้างอิง ไม่มีทาง เป็นไปไม่ได้

คำว่า “เป็นไปไม่ได้” นี่พูดถึงข้อเท็จจริงโดยธรรมนะ แล้วเวลาพฤติกรรมยิ่งไปใหญ่เลย เพราะพฤติกรรมทำอย่างนั้นไม่ได้ ทำอย่างนั้นไม่ได้ ถ้าเป็นอริยบุคคลทำอย่างนั้นไม่ได้ เขาไม่ทำกันอย่างนั้น แล้วถ้าทำอย่างนั้นมันก็ฟ้องเลยว่าในใจไม่ใช่ ถ้าใช่ มันย้อนแย้งกัน มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้หรอก

แต่ถ้ามันเป็นจริงๆ นะ เวลาหลวงตาท่านพูด คนถ้ามีอยู่จริงนะ แกล้งทำให้มันเสื่อม
แกล้งทำให้มันผิดพลาด มันก็จริง

คนถ้ามันจริงนะ มันพยายามปกปิด ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นธรรมนะ ท่านพยายาม
ปกปิดของท่านไว้ แต่มันพูดออกมา พิкульร่วง พิкульทองคำร่วงมาจากคำเทศน์นั้นนะ มันมีพิкуль
ทองคำหลุดมาเป็นชิ้นๆ เลย

ขนาดจะปกปิดอย่างไร ถ้าเป็นธรรมนะ ใจที่เป็นธรรมแล้วพยายามจะปกปิด พยายาม
จะไม่ให้ใครรู้ แสดงออกมันก็คือธรรม แต่คนที่ไม่มี พยายามจะทำให้เป็นธรรมมันไม่เป็น ไม่เป็น
หรอก ถ้าไม่เป็นขึ้นมา เห็นไหม

นี่พูดถึงว่า คำว่า “ชั่วคราว” ใจ จิตที่เป็นอิสระชั่วคราว ให้อธิบายคำว่า “อิสระชั่วคราว”

มันเป็นสูตรสำเร็จใช่ไหม ชั่วคราวคืออย่างนี้ อย่างนี้คือไม่ชั่วคราว แล้วชั่วคราวอย่างนี้
แล้วมันจะไม่ชั่วคราว แต่คนเป็นอย่างนั้นไหม ภาวปฏิบัติเป็นอีกเรื่องหนึ่งนะ

**นี่ไง เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ เหมือนใบไม้ในป่า
ข้อเท็จจริงเหมือนใบไม้ในป่า ทฤษฎีเหมือนใบไม้ในกำมือ**

แล้วเราก็จะบอกว่าเอาใบไม้ในกำมือนี้มาวีเคราะห์กัน แล้วเราจะทำใจเราให้เหมือน
ใบไม้ในกำมือเลย พยายามจะทำให้มีคุณธรรม...เป็นไปไม่ได้หรอก

นี่ไง เราทำของเราไป อิสระชั่วคราว ทำสมาธิก็เป็นสมาธิชั่วคราว แล้วเดี๋ยวมันก็เสื่อม
ถ้าเราฝึกหัดจนมันคงขึ้นมามันก็เป็นไปได้

แล้วถ้ามันพิจารณาไปแล้ว อาการของจิตๆ เวลาพิจารณาอาการไปแล้วมันชั่วคราวๆ
คำว่า “ชั่วคราว” คือไม่สมุจเฉทปหาน คำว่า “ชั่วคราว” คือไม่ตอบโจทย์ สังโยชน์ไม่ขาด ไม่เป็น
สัจจะความจริง ถ้าเป็นสัจจะความจริงนะ เห็นชัดเจนมาก ถ้าชัดเจนเป็นขั้นๆ ขึ้นไป

นี่พูดถึงคำว่า “ชั่วคราว” มันต้องชั่วคราวก่อน แล้วมันจะสมุจเฉทโดยเด็ดขาด สมุจเฉทโดยเด็ดขาด เว้นไว้แต่ชิปปาภิญญา ชิปปาภิญญาเขาจะรู้จริงของเขา เขาจะเป็นความจริงของเขา

ถ้าไม่จริงของเขา นี่ความเป็นอิสระชั่วคราวๆ ให้อธิบาย

อธิบาย มันต้องมีตุ๊กตาว่าคนคนนั้นมันอยู่ชั้นไหน แล้วมันเป็นอย่างไร แล้วชั่วคราวอย่างไร

ทีนี้คำว่า “ชั่วคราวๆ” ให้ตั้งตุ๊กตาเองเลย ทุกอย่างอิสระชั่วคราว แล้วคนปฏิบัติมันร้อยแปด จริตนิสัยนี้แตกต่างกันมาก แล้วการปฏิบัติมันมีหยาบมีละเอียดยกเยอะมาก ในชั้นเดียวมันก็มีหยาบ มีกลาง มีละเอียดย ในหยาบก็มีหยาบ มีกลาง มีละเอียดย โอ้โฮ! มันมีของมันเป็นชั้นๆ นะ แล้วถ้าเป็นชั้นๆ มันอยู่ที่วาสนาของคนนะ

วาสนาของคนเขาจะจริงของเขา เขาจะทำจริงของเขา เขารักษา เขาทะนุถนอมใจเขานะ เขาทะนุถนอมแล้วดูแลนะ เห็นไหม ดูลิ หันหน้าเข้าป่า ครูบาอาจารย์นะ ๑๐ ปี ๒๐ ปีอยู่ในป่านั้นนะ พยายามสังเกต พยายามพิสูจน์ พยายามตรวจสอบใจของตนให้มันมั่นคง ให้มันชัดเจน แล้วพอชัดเจนแล้วจะอยู่ในป่าก็ได้ จะอยู่ในเมืองก็ได้ จะคลุกคลีกับใครก็ได้ จะอยู่ที่ไหนก็ได้ ถ้ามันอยู่ได้ เพียงแต่ว่าอยู่ที่นิสัย นิสัยคนชอบไม่ชอบ

นี่พูดถึงว่า อิสระชั่วคราว จบ

ถาม : เรื่อง “นิมิตเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่”

กราบนมัสการหลวงพ่อ หนูกราบขอบพระคุณหลวงพ่อที่เมตตาตอบคำถามหนูถึง ๒ ครั้งแล้ว หนูขอกราบขอโทษหลวงพ่อนะคะที่หนูถามเรื่องนิมิต หลวงพ่อเคยเทศน์หลายครั้งแล้ว หลวงพ่อจะดุหนูแรงๆ ก็ได้เจ้าคะ หนูขอเล่าเลยนะคะ

หนูปฏิบัติมาได้ ๒ ปีมาแล้ว ใช้ยานาปานสติ ครั้งแรกคือมันจะเกิดมีอาการค่อยๆ วูบ แล้วรู้สึกถึงลมชัดๆ แล้วเกิดสงบนิ่ง แล้วเกิดเห็นตัวเองออกจากร่าง ความรู้สึกขณะนั้นหนูกลัว แล้วสติก็บอกว่า “หลวงพ่อกำลังให้ออก หลวงพ่อกำลังให้ออก พุทโธชัดๆ พุทโธชัดๆ”

หนูก็พุทโธชัดๆ แต่ก็ใช้เวลานาน (ในความรู้สึกตอนนั้นอาจจะนานเพราะกลัว) กว่ามันจะบังคับไม่ให้ออกได้ ตอนลืมนตาพุทโธยังชัดอยู่ในใจอยู่เลย (ทั้งๆ ที่หนูใช้นาปานสติขณะนั้นลืมนไปเลย เอาแต่พุทโธอย่างเดียว)

ครั้งที่ ๒ อาการคล้ายครั้งแรกคือวูบแล้วสงบ แต่คราวนี้วูบแล้วสงบนิ่งถึง ๓ ครั้ง แล้วเกิดเห็นแสงสว่างคล้ายไฟฉาย แต่คราวนี้หนูไม่ตกใจแล้ว หนูก็ดูเฉยๆ แล้วคิดในใจว่า ที่เขาเห็นแสงกันมันเป็นอย่างนี้เอง จากนั้นแสงก็จางขึ้น แล้วก็เปลี่ยนเป็นสีแดง แล้วก็สีเขียว จากนั้นก็เห็นเป็นภาพสวนดอกไม้แล้วก็มีผีเสื้อ แล้วหนูก็คิดว่าหลวงพ่อบอกว่าไม่ให้สนใจ ให้กำหนดพุทโธ หนูเลยบริกรรมพุทโธเร็วๆ ภาพนั้นก็หายไป (ในใจลึกๆ เสียหาย ทั้งๆ ที่รู้ว่ามันโง่)

ล่าสุดนี้หนูสงสัยมาก นิमितที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่ คือหนูเห็นแม่ของหนูที่เสียไป แม่มานั่งอยู่ตรงหน้า หนูก็กำลังภาวนา แล้วหนูก็เห็นแม่แล้วเข้าไปเอาหัวหนูนวดๆ แล้วหนูรู้สึกถึงความนิ่มของตัวแม่ ความอบอุ่น แม่พูดกับหนูแล้วหนูก็มีสติคิดว่าตัวเองกำลังภาวนาอยู่ แล้วหนูก็อุทิศผลบุญให้ แม่ได้รับขณะนั้นเลย หนูเห็นแสงสีทองโอบตัวแม่หนูเอง เกิดอาการขนลุก แล้วทุกอย่างก็หายไป

ขอให้หลวงพ่อบรรพชาตอบหนูด้วยเจ้าค่ะ แล้วขณะเกิดภาพนิมิตนั้น หนูควรดูลมต่อไป หรือควรบริกรรมพุทโธ กราบขอบพระคุณหลวงพ่อกับเจ้าค่ะ

ตอบ : แล้วหนูได้คุณประโยชน์อะไรขึ้นมาบ้างละ หนูได้สำเร็จมรรคผลขึ้นมาหรือยังละ หนูปฏิบัติแล้วหนูเข้าใจเรื่องธรรมะหรือยังละ

ไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันเลยแม้แต่ขึ้นเดียว

สิ่งที่ภาวนาๆ นะ ในพระพุทธศาสนาไง ในพระพุทธศาสนา ศีล สมาธิ ปัญญาไง แล้วศีล สมาธิ ปัญญา เวลาปฏิบัติไป นิमितนี้เกิดจริงหรือไม่จริง

แล้วเวลาภาวนาไป สิ่งทีภาวนาไป สิ่งที่ว่า หลวงพ่อให้พุทโธชัดๆ ให้พุทโธชัดๆ แล้วพุทโธชัดๆ ไป ทั้งกลัวทั้งอะไร

ถ้าไม่ได้พุทโธชัดๆ นะ แล้วตามรู้ตามเห็นไปนะ นิमितจะเกิดร้อยแปด นิमितมันเหมือนเกมในคอมพิวเตอร์ มันไม่มีวันจบหรอก เกมนี้จบมันก็ขึ้นรอบใหม่ เกมนี้จบก็ขึ้นรอบใหม่ แล้วขึ้นรอบใหม่แล้ว รอบแรกก็สนุก รอบหลังก็ต่อไป

สัญญาคือความจำได้หมายรู้ คอมพิวเตอร์ โปรแกรม บริษัทมันเขียนขึ้นมาใช้ใหม่ แล้วมันก็เอาค่าเล่นจากคนเล่นใช้ใหม่ แล้วก็เล่นกันอยู่นั่นแหละ เล่นซ้ำเล่นซาก เล่นจนขาดสติ เล่นจนนี้ออกเลย เล่นจนต้องส่งโรงพยาบาลเลย

ไฉนเห็นนิमितๆ เห็นนิमितก็เห็นนิमित เห็นนิमितแล้วได้อะไร เห็นนิमितไปทำไม แล้วนิमितนี้จริงหรือไม่จริง

นิमितนี้ไม่ต้องบอกว่าเราพูดหรือ หลวงปู่ดูลย์พูดมาตั้งแต่ดึกดำบรรพ์แล้ว เห็นนี้เห็นจริงไหม จริง แต่ความเห็นนั้นนั่นะไม่จริง เห็นจริงไหม จริง แต่ความเห็นไม่จริง

หลวงปู่ดูลย์พูดไว้นานแล้ว ความเห็นนั่นะเห็นจริง แต่ข้อเท็จจริงนั่นจริงหรือไม่จริง นี่มันไม่จริงๆ มันไม่จริงเพราะอะไร

ไม่จริงเพราะว่าคนเรามีความโลภ ความโกรธ ความหลง พอมีความโลภก็อยากได้ อยากได้ออยากเด่น อยากได้อยากดีอยากเด่น พอเกิดนิमितขึ้นมาแล้วก็ส่งเสริมขึ้นไป อยากจะสนองกิเลสของตน

คนที่ขี้โลภ เวลานิमितไปแล้วก็อยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากรวบ อยากจะเป็นพระ อริยเจ้า อยากอยู่นั่นนั่นะ แล้วมันก็ลอบอยู่อย่างนั้นนั่นะ ถ้าความโลภ ความโกรธ ความหลง เวลา

โกรธขึ้นมากอาฆาตมาดร้ายก็จะไปล่อคนนั้นคนนี้ นิमितก็จะเกิดไปเรื่อย ใ้โฮ! คนนั้นมาแล้ว ไปบ้านคนนั้นไปเห็นใ้โฮ! แล้วได้อะไรขึ้นมา

นิमितจริงๆ เห็นนิमितจริงๆ แล้วมันจริงหรือไม่จริงละ

จะนั้น สิ่งนี้ในภาคปฏิบัติในกรรมฐานเรา ถ้ามีครูบาอาจารย์นะ ท่านจะไม่ให้ไปยุ่งกับสิ่งนั้น ให้กำหนดพุทโธ ให้กำหนดลมหายใจเข้าออก

แต่นี้เขาบอกว่าเขาภาวนามา ๒ ปี เขียนคำถามมาหาหลวงพ่อ ๒ คำถามแล้ว หลวงพ่อตอบนี้สุดยอเลย คราวนี้หลวงพ่อจะเอาหนักก็ได้

นิमितคือนิमित นิमितไม่ต้องไปดูที่ไหนหรอก ชีวิตประจำวันเราเห็นทั้งนั้นนะ ข้าวของเครื่องใช้เราอยู่เต็มเนื้อเต็มตัว เป็นวัตถุจับต้องได้ด้วย แล้วเราต้องดำรงชีพอยู่กับมันนี้ แล้วภาวนาเพื่อความสงบระงับ

พระพุทธรศาสนา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเรื่องศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าศีล สมาธิ ปัญญา สมาธิคือจิตตั้งมั่น จิตสงบแล้วตั้งมั่น จิตสงบตั้งมั่นแล้ว ถ้ามีกำลังแล้วฝึกหัดใช้ปัญญา มันจะได้ประโยชน์กับเราขึ้นมา

ใ้สิ่งที่นิमितเข้ามา ปฏิเสธไปเลย เราเนี นิमितเราปฏิเสธตั้งแต่ก่อนนั่ง ก่อนนั่งสมาธิเราบอกว่านิमितไม่เอา เวลานิमितจะเกิดขึ้น ปฏิเสธเลย ไม่เอา เราทำมาหมดแล้ว ปฏิเสธได้

แต่นี้โกหก หลวงพ่อบอกว่า ไม่ให้เป็นนิमित ให้กำหนดพุทโธชัดๆ หนูก็กำหนดพุทโธชัดๆ มาตลอดเลย พุทโธชัดๆ

แล้วถ้าไม่พุทโธชัดๆ นะ เวลาเกิดอะไรขึ้นนี้กลัวด้วย เวลากลัวขึ้นมาเนะ คนเราภาวนาจะเสีย เสียอย่างนี้ เสียเพราะว่าเชื่อมั่นตัวเองเกินไป เชื่อมั่นว่าเรารู้เราเห็นใจ “มีงู้จักใหม่พ่อกูชื่ออะไรเนี่ย”

นี้ก็เหมือนกัน ถ้าเรารู้เราเห็นแล้วเราเก่ง เรารู้เราเห็นแล้วเราเห็นความมหัศจรรย์ นี้ไม่มีความหมายเลย

คนที่อ่อนน้อมถ่อมตน คนที่มีวุฒิภาวะ คนที่มีสติปัญญา เขายิ้มแย้มแจ่มใส เขาเจอ คนนี้เขาต้อนรับขับสู้ด้วยมารยาทของเขา แล้วถ้าเขาเกิดวิกฤติการณ์ในชีวิต เขามีสติปัญญา ของเขายิ้มแย้มแจ่มใส แล้วแก้ไขวิกฤติการณ์ในชีวิตของเขา เขาดูแลชีวิตของเขาด้วย สติปัญญาของเขา เขาไม่ต้องการว่า “รู้จักไหมว่าพ่อกูชื่ออะไร”

นี่ก็เหมือนกัน นิमितไปรู้ทำไม รู้ไปแล้วได้อะไร รู้แล้วได้ประโยชน์อะไร

สิ่งที่รู้ที่เห็นนะ มันจะเป็นสี่เขียว สีแดง สีเหลือง สีอะไรก็แล้วแต่ พระอาทิตย์ก็สีสวย ตอนนี้มีเทศกาลดอกไม้ไฟ เวลาจุดขึ้นมาสวยงามกว่า เวลาจุดพลุ เวลาขึ้นปีใหม่ โอ้โฮ! ตูม! มันแตกยอด โอ้โฮ! สวยงาม นี่มันดีกว่าเราอีก ไม่ต้องเสียตังค์ด้วย ไปยืนดูตามสนามหลวง นั้นนะ

นิมิตก็คือนิมิต

ฉะนั้น มันมีประเด็นเดียวเท่านั้นแหละ ประเด็นที่ว่า ถ้าเป็นจิตนิสัยมันต้องมี จิต นิสัยมันต้องมี เราก็วางได้ เพราะจิตนิสัยที่มันต้องมี มันมากินแรง มันมากินสติ กินสมาธิ กิน ปัญญาของเราไปให้เราเหนื่อยยากเสียมากมาย ถ้าเราปล่อยเราวางแล้ว เราเบาตัวของเรา เรา เบาตัวของเราแล้ว เราทำสิ่งใดมันจะเป็นประโยชน์กับเรา

หนี่เก๋า หนี่ใหม่ เวลาเป็นหนี่เก๋า คนที่เป็นหนี่ต้องใช้หนี่เวอร์หนี่กรรมตลอดไป พอใช้หนี่ เวอร์หนี่กรรมหมดแล้ว ผลของการกระทำๆ การภาวนานี้กรรมดี เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเราสร้าง กรรมดี มันก็เป็นหนี่ใหม่

หนี่ใหม่ขึ้นมาๆ พอปฏิบัติไปเห็นนิมิต เห็นต่างๆ ใ้ฉันมันหนี่เก๋า หนี่เก๋าทำให้จิตนิสัยคน เป็นอย่างนั้น ถ้าจิตนิสัยคนเป็นอย่างนั้น เราจะประพฤติปฏิบัติเราต้องดัดแปลงของเรา เราต้อง แก้ไขของเรา เราแก้ไขของเราเข้าสู่ความเป็นปัจจุบัน

หนี่เก๋า หนี่ใหม่ ใช้ทั้งหนี่เก๋าด้วย แล้วหนี่ใหม่ หนี่ใหม่คือกิเลสค้นหาความทะยาน อยากรู้อยากเห็น เราจะแก้ไขของเรา แล้วเราจะไปผูกพันกับมันทำไม เราไม่ต้องไปผูกพันกับมัน

สิ่งที่จะเห็นแสงเห็นสี เห็นต่างๆ นะ เห็นแล้วว่างหมด ใครไม่เคยเห็น เวลาคนที่เคยเห็น เห็นก็คือเห็น เห็นขึ้นมามันก็มีคามมหัศจรรย์

สิ่งที่ว่า เห็นแสงเห็นสี เราเห็นมาทั้งนั้นนะ เรานั่งอยู่เน่บางที่มันเป็นเหมือนดวงไฟรดวง ฟุ้งเข้าชนเราเลย ผงะเลย แล้วเฉย

เวลาไปอยู่ในป่าในเขา คูสิ ภูทอกนั้นนะ วันพระนะ มันจะมีพระธาตุเป็นกระดังย ออกมาจากถ้ำพระธาตุนั้นนะ ทุกวันพระ ลอยออกมาจากนั้นเลย เห็นด้วยตาเปล่า

เวลาอยู่ในป่า เป็นดวงมาเลย เวลาขึ้นมา ขึ้นมาเหมือนดวงอาทิตย์เลย ขึ้นมานี้มา แขว่นอยู่กลาง...เห็นมาหมด เห็นมาเยอะเยะ แต่ไม่เห็นตื้นตื้นอะไรเลย ไม่เห็นตื้นตื้น เห็นก็คือเห็นไง

แต่เราไปอยู่ในป่าในเขา เราทำสมาธิของเรา เราทำคามสงบของใจของเรา เราจะวิปัสสนาของเรา เราจะใช้ปัญญาของเรา เราฝึกหัดเพื่อมรรคเพื่อผล เพื่อการปราบปรามกิเลสของเรา

เวลาเราไปอยู่ในป่านั่งคุยกันกับพระ เวลาทำวัตรแล้วนั่งกันก่อน โอ้โฮ! ฟุ้ง ไปปฐูิดปฐูาดๆ เต็มไปหมด อยู่ในป่านะ อยู่ในป่าเพราะอะไร

๑. ในป่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์

๒. ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ผู้ที่หวังมรรคหวังผลเขาไม่ต้องการสิ่งใด

ในกามภพ รูปภพ อรูปภพ เรื่องจิตวิญญาณ สถานที่นั้นมีพวกสิ่งศักดิ์สิทธิ์เขาสิงสถิต ของเขาอยู่ รุกขเทวดาก็มี สิ่งใดก็มี ถ้าเราไปทำคุณงามความดี เราไปอยู่เพื่อประโยชน์ขึ้นมา เขาส่งเสริม ส่งเสริมก็เรื่องของเขา ก็เขาปรารถนาบุญ

แต่คนที่ไปปฏิบัติ ฝึกหัดเขาไปเพื่อความละกิเลส เขาไปเพื่อความรู้เท่าทันตัวเอง โอ้โฮ! เขาไม่มาบ้าบอคอแตกกับไ้ความเห็นภายในอย่างนี้หรอก

นี่เบสิกมากนะ คนที่ภาวนา สิ่งที่ภาวนาอย่างนี้ เรื่องนี้เรื่องเบสิกมากเลย เพราะอะไร เพราะมันเป็นเรื่องหลอกจากภายใน หลอกแบบที่ยังไม่เห็นกิเลสนะ

ไปเห็นกิเลสนะ เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม แล้วถ้าวิปัสสนาไปในะ เวลา กิเลสมันหลอก มันหลอกยิ่งกว่านี้อีก มันพลิกมันแพลง

ไอ้เนี่ยแค่นิมิต เพราะอะไร เพราะว่ามันไม่ใช่สติปัฏฐาน ๔ นิมิตไม่ใช่กาย ไม่ใช่เวทนา ไม่ใช่จิต ไม่ใช่ธรรม นิมิตมันเป็นอาการที่เห็น สิ่งที่เห็น แล้วสิ่งที่เห็น เห็นไหม สิ่งที่เห็น เห็นจริงไหม เห็นจริงๆ ก็เอ็งเห็นจริงๆ นี่แหละ แต่มันเป็นความจริงหรือไม่

ไม่ใช่ ไม่ใช่

ไม่ใช่แม้กระทั่งที่ว่า “เริ่มต้นตั้งแต่พุทโธ หลวงพ่อบอกว่าไม่ให้ตามไป ให้พุทโธชัดๆ ให้พุทโธชัดๆ”

คำว่า “พุทโธชัดๆ” คือสติ สำคัญคือสติใจ ถ้าไม่มีสติ พุทโธมันชัดไม่ได้ ถ้าเรามีสติสัมปชัญญะแล้ว เราพยายามของเรา พุทโธมันจะเด่นขึ้นมา เด่นขึ้นมาด้วยสติ ให้พุทโธชัดๆ พุทโธชัดๆ พยายามตั้งสติแล้วอยู่กับพุทโธชัดๆ

ถ้าอยู่กับพุทโธชัดๆ แล้ว เสียง รูป รส กลิ่น เสียง ที่เห็นไม่มี เป็นไปไม่ได้ จิตนี้เป็นหนึ่ง รู้ได้อารมณ์เดียว ถ้ามันอยู่กับพุทโธด้วยความชัดเจนอยู่กับพุทโธ มันไปรู้อย่างอื่นไม่ได้ แล้วถ้ามันไปรู้ไปเห็นอย่างอื่น มันไปหมดแล้ว

ผู้รู้เห็นสิ่งที่ถูกรู้ รู้ในอะไร รู้ในแสง ในสี ในเสียง ที่มันรู้ มันออกไปรับรู้ข้างนอก มันส่งออกไป

แต่ถ้าพุทโธชัดๆ มันเข้าไปอยู่ที่ผู้รู้ ผู้รู้มีสติสัมปชัญญะชัดเจนขึ้นมา เด่นชัดขึ้นมา ไม่พาดพิงอารมณ์ใดๆ ทั้งสิ้น ไม่พาดพิงแสงสีเสียง ไม่พาดพิงทั้งสิ้น อยู่ในตัวมันเอง นี่ตรงนี้มันถึงจะมีกำลัง ถ้ามีกำลังแล้วมันจะเป็นประโยชน์กับเราขึ้นมา

ถ้าไม่เป็นประโยชน์มันก็ส่งออก พอส่งออกๆ คำว่า “ส่งออก” คือการภาวนาที่ผิดพลาด ภาวนานี้ไม่จริงจัง แล้วส่งออกไปหมดแล้วได้อะไรขึ้นมา

แล้วนี่เหมือนกัน สุดท้ายแล้วเขาบอกว่า ครั้งล่าสุดนี้เวลาพุทธโง่ ไปแล้วไปเห็นแม่ของตน ได้ไปหนุนตักแม่ของตน

คำว่า “แม่ของตน” นะ พ่อและแม่ของตนให้ชีวิตนี้มา สิ่งที่มีคุณค่าๆ เวลาที่พ่อและแม่ของตนเป็นพระอรหันต์ของเรา แล้วพ่อแม่เสียชีวิตไปแล้ว แล้วเวลาเรานั่งสมาธิเห็นภาพนั้น คิดว่าแม่ ว่าได้หนุนตักแม่ มีความอบอุ่น มีอะไร มันเป็นเรื่องเป็นราวเลย

แม่ของตนนั้นนะ เวลาตายไปแล้วเขาก็เสวยภพเสวยชาติของเขา เสวยภพเสวยชาตินะ เวลาโยมนั่งภาวนาอยู่เนี่ย นั่งภาวนาอยู่ แม่ของโยมตายไปแล้ว ได้ไปเกิดเป็นเทวดา แล้วเวลาโยมนั่งภาวนาไปเห็นแม่ แล้วแม่ที่เป็นเทวดาละ กับแม่ที่เราเห็นละ...จริงหรือ

แต่ถ้ามันเป็นความรู้สึก เป็นความรู้สึกเฉยๆ เป็นความรู้สึกนะ เวลาภาวนาไปเวลาว่า จะเห็นนิมิตๆ เห็นนิมิตเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม แล้วเวลาที่ว่าสัมภเวสีมันพลิกแพลง มันเจ้าเล่ห์ มันแต่งกายเป็นเทวดามาหลอกเรา เอ็งรู้ไหม เวลาผี เวลาผีมันแปลงรูปมา เอ็งรู้จักไหม เวลาต่างๆ เรื่องนี้มันเรื่องซับซ้อน

แล้วซับซ้อน ฉะนั้น เวลาคนที่เขารู้เขาเห็นเขาถาม มีสติจะถาม นั่นคือใคร จบเลย หน้่ามันออกไปเลย

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเขาวานิมิตเป็นแม่มาแล้วได้หนุนตักแม่ อะไรนี้ ใ้ฉันมันเป็นคนผู้ก้น

แล้วพระพุทธศาสนาสอนให้กตัญญูทเวที แล้วเวลาบอก นิมิตเห็นแม่ หลวงพ่อยังเอ็ดเลย ใ้โฮ! หลวงพ่อนี้ไม่กตัญญูกับพ่อแม่เลย

พ่อแม่เรากตัญญู แต่ใ้พวกสัมภเวสีแปลงร่างมานี้ไม่กตัญญู แล้วสิ่งที่กิเลสมันปั้นแต่งมาหลอกนี้ไม่กตัญญู นี่มันทำให้คนที่ประพฤติปฏิบัติโดนหลอกลวง ผิดเบี่ยงเบนการกระทำ

คนเราทำสมาธิ ทำความสงบของใจ ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเพื่อมรรคเพื่อผล เพื่อศีล เพื่อสมาธิ เพื่อปัญญา เพื่อการรู้แจ้งในใจของตน เพื่อปราบกิเลสตัดหาความทะยานอยากในใจของตน กิเลสมันก็ไปเบี่ยงเบน อันนี้เป็นแม่นะ แม้นี้อบอุ่น แม้มี่แสงล้อมตัวเลย

ก็ตายอยู่นั่นไง ก็ติดขัดอยู่นั่นไง ไม่ต้องภาวนาต่ออะไรใหม่ ถ้าภาวนาต่อก็เป็นคน ออกตัณญา ไม่กัตัณญาพ่อแม่ ถ้ากัตัณญาพ่อแม่ก็ต้องอยู่ตรงนั้นนะ ไปไหนไม่รอดเลย

พ่อแม่ก็คือพ่อแม่ ความกัตัณญาทุกตัวของเรา นั่งสมาธิภาวนา ออกจากสมาธิ ออกจากการภาวนาแล้วอุทิศส่วนกุศลให้พ่อแม่ให้ปู่ย่าตายายของเรา เอาข้อเท็จจริง

ไอ้สิ่งที่เบี่ยงเบน มันเบี่ยงเบนอยู่ ๒ ประเด็นนะ ๒ ข้อใหญ่ๆ เลย

๑. กิเลสของเราปั่นแต่ง

๒. สิ่งภายนอกเข้ามาหลอกหลวง

การหลอกหลวงมันมีประเด็น ๒-๓ ประเด็น กิเลสของเราร้ายกาจนัก โอ้! เวลามันสร้างภาพขึ้นมา “พระพุทธเจ้ามาเยี่ยม พระพุทธเจ้ามาสอนเลย”...จริงหรือเปล่า

แต่ถ้าเป็นกรรมฐานเรานะ มันจะชัดเจนของมัน ชัดเจนตรงไหน ชัดเจนตรงมีสติปัญญา จับต้องได้ ชัดเจนๆ ถ้ามเลย เห็น นั่นใคร เป็นอย่างไร ถ้าจริง ภาษาใจคุยกัน ภาษาใจนี้สัมผัสได้เลย ถ้าไม่ใช่ เขาผิดศีล เขาทุจริต หลีกไป ต้องสู่สภาพเดิมหมด ต้องชัดเจนออกมา

ถ้าเรามีสติปัญญานะ พวกนี้จะมาหลอกหลวงอะไรไม่ได้ จะเข้ามาไม่ได้ มีแต่พวก ผีกัดใหม่บ้าบอคอตแตก แล้วยิ่งไปเจอไอ้พวกสวมรอย ไปเจอพระที่เขาส่งเสริม โอ้ย! ตายเลย เพราะไม่มีเขายังบอกว่า “โอ้ย! นี่โดนของ ต้องอาบน้ำมนต์”

โดนของนี่หากินได้ตลอดนะ โดนของเอย ญาติพี่น้องของตนไม่มีความสุข ญาติพี่น้องของตนต้องการให้อุทิศส่วนกุศลให้ โอ้โฮ! มีเงินเท่าไรควักมาเลย นี่เป็นช่องทางหากินทั้งนั้นเลย

มาถึงบอกเลย “หลวงพ่อบุญพ่อแม่นี้ตกทุกข์ได้ยากมากเลย จะต้องอุทิศส่วนกุศล”

เราบอก เอ็งไม่ต้องเลือก กูทำของกูเอง ไม่ต้องมาเลือก มันเป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันติภูมิจิโก เป็นข้อเท็จจริง อย่าให้ใครเอาเรื่องอย่างนี้มาขูดรีด มาขูดรีดหากินกัน

แล้วนี่ก็เหมือนกัน สิ่งต่างๆ ที่เห็น เขาบอกว่าเห็นเป็นแม่

เราไม่ยืนยันไง เราไม่ยืนยันว่าสิ่งทีู่้ที่เห็นนี้เป็นความจริง เพราะว่าหลวงปู่ดูลย์พูดมานานแล้ว เห็นจริงไหม จริง แต่ความเห็นนั้นไม่จริง ความเห็นนั้นไม่จริง

นี่ก็เหมือนกัน พ่อแม่ไม่ไปผูกไปเกิดไซ้ใหม่ พ่อแม่มาให้อุทิศส่วนกุศลอย่างนี้หรือ ใ้หนึ่งกรณีหนึ่ง

อีกกรณีหนึ่ง ถ้าจิตมันคึกคะนอง จิตมันแบบว่ามันมหัศจรรย์ เราก็ต้องคอยควบคุมดูแล เราไม่ใช่ไม่ให้กตัญญูกับพ่อแม่นะ แต่ถ้ากิเลสมันอ้างว่าเป็นพ่อเป็นแม่ เป็นผู้มีพระคุณ เราจะไม่กล้าเถียงเลย เราต้องยอมจำนนเป็นสิ่งที่ให้เขาหลอกหลวง แล้วให้เขาพาเราไปถูถูถูกๆ เสียหายทั้งนั้นเลย

ถ้ามันเป็นความจริงนะ พ่อแม่ของเราไม่รักลูกก็ต้องรักลูก เราก็รักพ่อแม่ พ่อแม่ก็รักเรา แล้วถ้าพ่อแม่ก็ไม่ทำความเสียหายให้เรา เราก็ไม่ทำความเสียหายให้พ่อแม่

ฉะนั้น เราอยู่ในปัจจุบัน เรามีสติสัมปชัญญะ เราไม่หลงไหลไปให้คนมาหลอกหลวง ตอนนี้ยังมีปัญหามาก การหลอกหลวงในสังคมมีเยอะมาก แล้วการหลอกหลวงในสังคม นี่ก็สังคมหลอกหลวงนะ ใ้คือการภาวนาของเราให้หลอกหลวงเราเองหรือ การภาวนาของเราเอง ถ้าของเราเอง เราพิจารณาของเราเอง

ฉะนั้นบอกว่า ก็ไม่แน่ใจถึงได้ถามหลวงปู่ไป

ถ้าถามหลวงปู่ก็พุทโธชัดๆ ใ้ พุทโธชัดๆ แล้วพุทโธเอ็งแน่จริงไหม นี่ตอบคำถามแล้ว แล้วคือนั่งภาวนาแล้วมันจะเป็นอย่างนี้อีกไหม แล้วจะมีแสงไปโอบแม่อีกไหม

ของสิ่งใดก็แล้วแต่นะ มันทำให้เนิ่นช้า

๑. ทำให้ติด ทำให้เนิ่นช้า

๒. ทำให้เสีย

๓. ทำให้เสียหาย

ถ้าภาวนานะ ภาวนาเกือบเป็นเกือบตาย

ไอ้นี้ก็เหมือนกัน เพราะเขาว่า ชอบคุณมากที่ตอบคำถามมาหลายคำถามแล้ว

ตอบคำถามก็นี่ไง ตอบคำถาม

ให้พุทโธชัดๆ พุทโธชัดๆ พุทโธชัดๆ แล้วใช้ปัญญาอบรมสมาธินี้ชัดๆ ถ้ามันชัดๆ มันเป็นความจริงขึ้นมาแล้วมันชัดเจนของมันขึ้นมา

แล้วชัดๆ เห็นไหม คำเขียนที่เขียนมามันชัดๆ เลย เพราะเขาบอกเขาถามมา แล้วหลวงพ่อก็ชัดๆ เขาก็ชัดๆ มาตลอด แล้วเวลาเห็นแล้ว เวลามันกลัว แล้วยังบอกเลย พอมันกลัวแล้วสุดท้ายแล้วมันวูบลงไป วูบสองครั้งสามครั้ง

วูบขนาดไหนเราก็ฟื้นมา ยิ่งวูบ วูบมันตกหวังค์ไปเลย นี่วูบไปแล้วเห็นแสงเลย วูบไปแล้วนะเห็นพ่อแม่มาเลย

วูบไปแล้วนะ วูบมันก็หลับใจ หลับก็ฝันไป

นี่ไง เราถึงบอกว่ามันเป็นหนี้เก่าหนี้ใหม่ ถ้าเป็นหนี้เก่า เป็นหนี้เก่าเป็นเวรกรรมเก่า ถ้าเป็นหนี้ใหม่ หนี้ใหม่ก็มีการกระทำใหม่

ถ้าเป็นหนี้เก่ามาแล้วมันก็ช่วยเหลือสิ่งใดไม่ได้ แต่หนี้ใหม่ที่เรามีสติปัญญาอยู่เนี่ยเราแก้ไขได้ ถ้าเราแก้ไขได้ เราทำของเราขึ้นมาได้

หนี้ใหม่หนี้เก่า เราต้องการความเป็นคนพ้นจากหนี้ เราต้องการพ้นจากหนี้ พระพุทธศาสนาสอนให้พ้นจากหนี้ หนี้เวรหนี้กรรม ความเป็นหนี้ เราพยายามปฏิบัติของเราให้พ้นจากความเป็นหนี้ เอวัง